

WaterCoG

INTERNATIONELLT PROJEKT FÖR LOKALT SAMARBETE OM VATTEN • Nr 1 2018

Markägare provtar vattenkvaliteten i vattensystemet

Under 2018 tar markägare och jordbrukare själva vattenprover på ett 20-tal platser i avrinningsområdet för Himleån i Halland för att kartlägga förluster av näringsämnen till ån. Resultaten kommer sedan att användas som underlag för diskussion och åtgärder med övriga jordbrukare i området. Projektet har beviljats finansiering genom LOVA.

Det pågår även planering för eventet Himleåddagen som är tänkt att genomföras under våren 2019. Tillsammans kommer vattenrådet, föreningar, skolor, företag, kommunen, VA-bolag och markägare att lyfta fram Himleåns vattensystem och vattnets betydelse för allmänheten. Projektet har beviljats finansiering genom LONA.

Under hösten deltar vattenrådet i ett projekt med koppling till FN och Agenda 2030 där Varbergs kommun inviger Varbergs äldsta träd som en mötesplats för barn och beslutsfattare. Trädet kommer att ceremoniellt vattnas med Himleåvatten.

Vad behövs för att nå visionerna?

Drygt ett och ett halvt år har gått i WaterCoG, och många saker är på gång på olika håll. Flera piloter har även sökt och blivit beviljade pengar för olika åtgärder.

Samtidigt börjar det bli dags för summering och utvärdering av olika arbetssätt och verktyg som pilotprojekten använt sig av. Under en workshop i Varberg den 1 mars 2018 startade diskussionerna om vad som fungerat bra, svårigheter och visioner.

Nu har sammanställningen av piloternas arbete, metoder, verktyg och idéer startat.

Det är meningen att resultaten ska kunna spridas, lyftas upp på nationell nivå och EU-nivå och tas med in i framtida arbeten och projekt.

Piloterna gör alltså ett mycket viktigt arbete och målsättningen framöver är att identifiera vad som krävs för att piloterna ska komma vidare även efter WaterCoG-projektet.

Utbildning och vattenvandring för kommunpolitiker

Mölnadalens vattenråd satsar på utbildning för politiker kring vatten och vattenrådets arbete.

Informationsmaterial

En folder och ett presentationsmaterial om vattensystemet och Mölnadalens vattenråd har tagits fram för att användas vid information om vattenrådets

verksamhet för exempelvis tjänstepersoner och politiker i kommuner. Tidigare har det även tagits fram en rapport som beskriver avrinningsområdet ur ett helhetsperspektiv.

Tidig medverkan i de kommunala planprocesserna

Genom att vattenrådet

i tidigt skede kan delta i kommunernas planprocesser kan man bidra till bättre och långsiktigt hållbara planer med större helhetsyn på vattenfrågor. Man minskar även risken för överklaganden. Vattenrådet kommer att arbeta för att skapa dialog med kommunernas planeringsavdelningar under 2018-2019.

Seminarier om åtgärder för minskade näringsförluster

Vattenrådet för Himleån i Halland har arrangerat seminarier med föreläsare om åtgärder inom jordbruket som strukturstyrning, skyddszoner och anläggning av våtmarker för att minska näringsförluster och jorderosion. Ett 60-tal jordbrukare och myndighetspersoner har deltagit. Efter utvärdering av de pågående vattenprovtagningarna kommer jordbrukare att bjudas in till nytt möte för information och dialog.

Detta nyhetsbrev ges ut av Vattenmyndigheten Västerhavet och Havs- och Vattenmyndigheten.

Havs
och Vatten
myndigheten

Interreg
North Sea Region
WaterCoG
European Regional Development Fund

Flera aktiviteter i och kring Högvadsån

Nu har återutsättning av block, sten och grus gjorts i en tidigare rensad del av Högvadsåns övre delar i Svenljunga kommun. Resultatet har blivit bra och förhoppningen är att både öring och flodpärlmussla åter ska reproducera sig längs sträckan. Senare planeras studiebesök för att visa resultatet. Demonstration av elfiske gjordes vid Ullared den 16 september. Över 20 personer deltog vid demonstrationen och ungar av lax och öring samt elritsa och kräftor fångades. Högvadsån är en av piloterna i CoGov-projektet.

När elfisket demonstrerades fångades ungar av lax och öring samt elritsa och kräftor.

Förprojektering pågår i Skaraborg

Nu pågår förprojektering av våtmarker, fosfordammar och andra åtgärder som jordbrukarna i området vid Ätran i Vartofta har sammanställt som förslag för att minska näringsförluster, minska rensningsbehov och skapa mer ekosystemtjänster. Man sätter också upp mätstation för att se hur rensningen påverkar vattenkvaliteten före och efter rensningen. Projektet har beviljats LOVA-medel.

Stort intresse för projektet "Vattnet i skolan"

Fyra av skolorna längs Himleån i Halland har nu anmält intresse att delta i Vattnet i skolan. Inventeringar av pedagogiska närmiljöer vid skolorna kommer att påbörjas under hösten. Redan nu är mycket fina miljöer kända som används av skolan. I oktober kommer hembygdsföreningar och naturföreningar att träffas för att sammanställa spännande och pedagogiska material om natur och historiska miljöer längs vattendragen som exempelvis kan användas av intresserade skolor.

Partnermöte i nederländska Groningen 17-19 september

Deltagarna från Sverige, Danmark, Tyskland, Holland och Storbritannien i CoGov-projektet träffades i nederländska Groningen i september.

Tema för mötet var resultatet från respektive länders pilotprojekt. En viktig punkt som diskuterades var vilka de gemensamma frågorna är och hur de ska tas tillvara på bästa sätt under projektets fortsättning. För de svenska deltagarnas del

handlar det också framöver om hur resultaten från studien från Varftofta kan lyftas fram i ett perspektiv kring ekosystemtjänster. De brittiska deltagarna i Groningen berättade att de kommer att producera informationsfilmer om ekosystemtjänster som kommer att spridas i de andra länderna. Under besöket i Groningen hann deltagarna också åka ut i fält för att besöka lokala våtmarker.

Detta är Co-Governance-projektet

Projektet handlar om två viktiga frågor för hållbar utveckling; tillgången till rent vatten i friska ekosystem och utveckling av lokalt engagemang för bättre vatten. Genom praktiskt arbete i pilotområden får vi kunskaper och verktyg som kan spridas till fler områden inom EU. Projektet pågår 2016 till 2019. Vi vill hitta bra arbetssätt för att:

- Öka lokalt deltagande i vattenråden
- Öka takten i åtgärds genomförande
- Öka lärandet och utbytet mellan deltagande länders arbete med samverkan

Fem länder deltar

Water Co-Governance är ett så kallat Interregprojekt där Sverige, Danmark, Tyskland, Holland och Storbritannien deltar. I samtliga länder finns lokala eller regionala vattenråd i olika former och med olika roller. Varje land arbetar med ett eller flera pilotprojekt.

Fyra svenska pilotprojekt

I Sverige ingår följande områden i Water Co-Governance:

- Himleåns avrinningsområde, Himleåns vattenråd
- Mölnåns avrinningsområde, Mölnåns vattenråd
- Högvadsåns avrinningsområde, Ätrans vattenråd
- Ätran vid Vartofta, Ätrans vattenråd

Hur kan vi mäta effekterna av ideal samverkan?

En viktig del i projektet är att hitta metoder att mäta resultatet av lokalt samverkansarbete. Ett sätt är att undersöka den förväntade effekten av åtgärder i ett område. En första kartläggning över vilka ekosystemtjänster som finns i Vartofta (Ätrans avrinningsområde) gjordes i juni 2017. Då gjordes även en ekonomisk värdering av tjänsterna, för att kunna mäta nyttan av att genomföra åtgärder. Två prioriterade åtgärder analyserades; anläggning av en våtmark samt utökade kantzoner.

Läs mer om projektet: <http://www.vattenmyndigheterna.se/Sv/vattendistrikt-sverige/vasterhavet/projekt/waterco>